

GORIŠKI LETNIK
ZBORNİK GORIŠKEGA MUZEJA

3

NOVA GORICA 1976
IZDAL GORIŠKI MUZEJ

GORIŠKI LETNIK 3 1976

»Goriški letnik« nadaljuje svojo pot po zastavljenem programu. Namen, da bi »zgodovinskim temam« pridružili sodobno snov, je v tretji številki uresničen. Da bi vsebino popestrili, smo tudi dodali novo rubriko »Dokumenti«, v kateri želimo objaviti izvirne, predvsem zgodovinske vire. Od predhodnih dveh števil se tretja razlikuje tudi po tem, da na posebnem mestu objavlja celotno gradivo z znanstvenega zborovanja ob 125-letnici rojstva Simona Rutarja. Zborniški del »Goriškega letnika« ki predstavlja njegovo jedro, pa ostaja zvest vsem tistim panogam, ki jih kompleksni pokrajinski muzej obravnava v svojem temeljnem muzejskem in raziskovalnem delu (arheologija, etnologija, zgodovina, zgodovina umetnosti in literarna zgodovina zgodovina). Pa ne le vsebinsko, tudi teritorialno pokriva s svojo vsebino tretja številka področje Goriškega muzeja, ki je zaradi narave muzejskega dela zagotovo širše od tistega, ki ga določajo uradni akti (področje občin Ajdovščina, Nova Gorica, Sežana in Tolmin) in sega prek občinskih meja tudi čez državne meje na manjšinski prostor ter še dalje v tujino. Zgodovinske okoliščine ozemlja, na katerem deluje Goriški muzej, same po sebi ponujajo tako razširitev in obravnavanje. Od tod je zaradi znanstvenega pristopa k delu potrebna tudi navzočnost sodelavcev iz tujine ob seveda pretežnem sodelovanju domačih piscev, predvsem sodelavcev našega muzeja. V veliko zadovoljstvo nam je, da lahko v tej številki predstavimo tudi nekaj zanimivih tem z našega Krasa, dosedanji številki se namreč temu področju nista posvečali. Dobro se zavedamo, da ene same številke naše publikacije ne morem niti vsebinsko niti po ozemeljskih področjih enakomerno porazdeliti. Služiti taki popolnosti ni lahko. Ohranjevanje in dopolnjevanje dosežene vsebinske ravni (ter ohranjevanje periodičnosti) so gibala, ki nas vodijo k nadaljevanju začetega dela.

Hvaležni smo kulturnim skupnostim občin Nova Gorica, Tolmin in Sežana za izkazano denarno pomoč.

Branko Marušič

Grad Kromberk, 1. december 1976.

KAZALO

B. Marušič, Goriški letnik 3 (1976)	3
Proslava 125-letnice rojstva Simona Rutarja	
Kronika proslave	5
B. Grafenauer, Mesto Simona Rutarja v slovenskem zgodovinoписju	9
V. Bohinc, Simon Rutar kot geograf	20
J. Šašel, Simon Rutar kot arheolog	27
Ž. Rapanič, Simon Rutar u splitskom arheološkom muzeju	31
B. Marušič, Tolminska v delih Simona Rutarja	36
Diskusija: J. Dolenc, Kaj pomeni Simon Rutar slavistom?	42
Razprave	
S. Gabrovec, Železnodobna nekropola v Kobaridu	44
D. Svoljšak, Utrinki o gospodarstvu v Posočju v starejši železni dobi	65
N. Osmuk, Nove antične najdbe v Povirju	70
A. Bianchetti, Novejša proučevanja rimske meje na področju Trbiža	88
D. Krnel-Umek, Fantovska skupnost v Kobjeglavi na Krasu	92
M. Pahor, Kraška vas Povir, primer simbioze med kopnim in morjem	97
A. Cremonesi, Zadnji turški vpad v Furlanijo (1499)	124
F. Škerl, Ustanovitev Gregorčičeve brigade	130
I. Juvančič, Goriški nadškof Margotti in narodnoosvobodilni boj	152
D. Pahor, Kdo je izdal Luigija Frausina?	182
K. Rozman, Slikar Domenico Conti Bazzani	192
M. Vuk, Doprinos k osvetlitvi pionirskega obdobja modernega slikarstva na Primorskem	199
Z. Jan, Avtobiografija dr. Avgusta Žigona	204
I. Marušič, Metodologija krajinskega planiranja na primeru Goriških Brd	231
Zapiski	
M. Rutar, Mejnika življenja	248
N. Agostinetti, O študiju dr. Karla Lavriča v Padovi	254
B. Marušič, Še en sovražnikov glas o Goriški fronti	255
Dokumenti	
Pismo dr. Engelberta Besednjaka Virgilu Ščeku (31. 12. 1944)	258
Ocene in poročila	
D. Krnel-Umek, Vas kot skupnost na Krasu (N. Križnar)	268
Archeografo Triestino 34/1974, 35/1975 (B. Marušič)	269
Atti e memorie della Società Istriana di archeologia e storia patria NS 22/1974, 23/1975, (D. Svoljšak)	270
Ce fas tu? 50—51/1974—5 (T. Pavšič)	272
Histria archeologica 1/1970, 2/1971, 3/1972 (B. Žbona-Trkman)	273
Jadranski zbornik 9/1973—5 (B. Marušič)	275
Memorie storiche foregiviliesi 54/1974, 55/1975 (B. Marušič)	276
Sot la nape 26/1974, 27/1975 (T. Pavšič)	278
Studi goriziani 42/1975, 43 in 44/1976 (M. Vuk)	280
Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu 19/1974 (L. Bezlaj-Krevel)	283
Seznam bibliografskih kratic	285
Slikovne priloge	

GORIŠKI LETNIK

3 (1976)

Zbornik Goriškega muzeja

Ovitek: Ana Sirk

Izdal Goriški muzej, Nova Gorica (predstavnik Branko Marušič)

Tisk: GP »Soča« Šempeter pri Gorici — 1977

Naklada 800 izvodov

Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo je knjiga oproščena temeljnega davka od prometa proizvodov

Za vsebino prispevkov so odgovorni avtorji